

HOLLY BOURNE

VŠETCI
SME
SNEHOVÉ
VLOČKY

KAŽDÝ CHCE BYŤ ~~VÝNIMOČNÝ~~ NORMÁLNÝ.

**VŠETCI
SME
SNEHOVÉ
VLOČKY**

HOLLY BOURNE

**VŠETCI
SME
SNEHOVÉ
VLOČKY**

slovar

Kniha *Všetci sme snehové vločky* je síce fikcia, zaoberá sa však mnohými skutočnými problémami vrátane samovražedných myšlienok, duševných ochorení, akými sú depresia alebo mánia, i témou sexuálneho zneužívania.

Na konci knihy nájdete kontaktné miesta a organizácie, kde môžete požiadať o podporu a pomoc, ak sa vás tieto témy týkajú.

Copyright © 2018 by Holly Bourne

Translation © Jana Vlašičová 2019

Slovak Edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2020

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Z anglického originálu Holly Bourne:

Are We All Lemmings and Snowflakes?, ktorý vyšiel

vo vydavateľstve Usborne Publishing Ltd. v Londýne v roku 2018,

preložila Jana Vlašičová.

Zodpovedná redaktorka Jana Šulková

Editorka Katarína Škorupová

Vydalo Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava v roku 2020.

Sadzba Alias Press, s. r. o., Bratislava

Tlač FINIDR, s. r. o., Český Těšín

Cena uvedená na obálke knihy je nezáväzným
odporúčaním pre konečných predajcov.

ISBN 978-80-556-3997-0

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

www.slovar.sk

Sedemkrát spadnúť,
ale osemkrát sa zdvihnúť.

1

Všade je príliš veľa ľudí.

Zamorujú chodníky. Nechajú svoje hlúpe decká kričať, zatiaľ čo prebehujú popod striekajúcu záhradnú hadicu. Do noci sa vonku rozprávajú. Počas grilovačiek si púšťajú hudbu. Vôbec ich nezaujíma, že som z toho celá chorá. Nechávajú si hlučne prerábať svoje už aj tak dokonalé a úplne postačujúce domy. *Tresk, tresk, tresk*, ozýva sa z lešenia. Stavbári sa prekrikujú s hulákajúcim rádiom. *Píp, píp, píp*, ozýva sa môj mobil. Ľudia sa delia o svoj hluk. A k tomu všetkému sa pridáva MÔJ NIKDY NEKONČIACI HLUK. Existujem. Som jedným z príliš veľkého počtu ľudí a potrebujem to dať najavo svojim vlastným krikom.

Chcela by som, aby to všetko ustalo.

Aby som už nemusela znášať ten prekliaty hluk.

Celý

ten

prekliaty

čas.

Potrebujem pokoj.
Ale hluk je skrátka *všade*.

2

Začula som škripot stoličky podopierajúcej kľučku na dverách – ktosi ju odtláčal.

Potom mamin hlas: „Olive?“

Nasledovali kroky na dlážke. Zažmurkala som. Zatvorila som oči a ruky som si pritlačila na uši.

Cítila som, ako mi svetlo zasiahlo privreté viečka.

„Olive?“

Mamin dych narazil do mojich líc. Chystala som sa otvoriť oči. Pomaly som zdvihla jedno viečko a okamžite som trhla hlavou dozadu, pretože môj zrak zaplavilo svetlo. Chvíľu trvalo, kým som nabrala dosť energie na otvorenie druhého oka.

Do nezaostreného zorného poľa mi vošla mamina ustarostená tvár. „Čo tam dolu robíš?“

Keby som nebola taká unavená, zrejme by som vyutušila obavy v jej roztraseanom hlase, ale cítila som sa, akoby som mala každý sval zviazaný stužkami a pripevnený ku kobercu.

Presne tam som ležala – na koberci.

Ležala som pod stolom, cez ktorý boli prehodené dve prikrývky.

Akoby mi niekto zašil ústa. Vedela som však, že ak jej neodpoviem, neodíde a nenechá ma na pokoji. A ja som túžila len po tom.

„Olive? Prosím! Desíš nás. Hovor so mnou.“

Znova som zatvorila oči, aby som nazbierala energiu potrebnú na otvorenie úst.

„Len oddychujem.“

„Oddychuješ?“

Snaha prehovoriť ma prinútila naprázdno prehltnúť.
„Áno.“

Začula som povzdych. Primalo ma to otvoriť oči, a tak som zazrela, ako si šúcha nos. Znova som ju zradila. Znova som všetko pokašľala. Je mi nanič. Nenávidím ľudí. Nenávidím, že sú úplne všade. Ale zo všetkých ľudí najviac nenávidím seba.

Človek,
ktorého
nenávidím
najviac
zo
všetkých,
som
ja.

Pretože práve ja som dôvod, prečo mamina tvár vyzerá takto.

„Mala by si si tu vyvetrať.“

„Nie...“ nepočula moje fňukanie. Behala mi po izbe. Nie, nie, nie. Schúlila som sa.

„Musíš k sebe pustiť okolitý svet, Olive. Tvoj otec má narodeniny a ty si mu ešte ani nezagratulovala. Skús to. Prosím. Kvôli nemu. Daj sa dokopy.“

Dohovárala mi, aby som sa dala dokopy, a pritom odhrňala závesy, čo bola jedna z aktivít, ktorá ma vždy donútila urobiť opak. Svetlo ma zasiahlo ako guľky z pištole. Mama dokorán otvorila okno a do izby sa mi vovalil svet so všetkým hlukom a stresom – bože, ako ja len nenávidím leto. Zacítila som pach grilovaného mäsa. Počula som hluk kosáčiek na trávnu. Obklopil ma štebot vtákov, bzukot hmyzu a zvuky dokazujúce, že všetci na svete – okrem mňa – sa zabávajú. Dostalo ma to. Zúfalo som sa hrabala späť pod prikrývku, hoci bolo horúco, hoci som sa potila tak, akoby som práve vyšla zo sprchy. Topila som sa v okolitom svete a prikrývku mi slúžili ako kyslíkové masky.

„O šiestej prídu tvoji bratranci a sesternice na grilovačku,“ oznámila mi mama. „Chcem, aby si dovtedy vstala, osprchovala sa a obliekla. Pokús sa o to. Prosím, Olive. Čo keby som ti pomohla? Čo povieš?“

Pokúšala som sa znova zahrabať pod prikrývku, ale mama ich zo mňa stiahla.

Plakala by som, keby som vedela ako.

Zabudla som plakať.

„Olive, desiš ma,“ ozvala sa mama nežným hlasom. „Čokoľvek práve prežívaš, nenechaj to vyhrať. Dobre, zlatko? Pod', vstaň. Minulý týždeň ti predsa bolo fajn.“

Nemohlo mi byť fajn.

Nedokázala som si spomenúť, aké to je, keď mi je fajn.

„O dvadsať minút sa na teba prídem pozrieť.“

Potom zavrela dvere a nechala ma na pokoji.

Bože, som taká unavená.

Nad domom nám prelietalo lietadlo a ten hluk spôsobil, že som mala pocit, akoby mojím telom prechádzal elektrický prúd.

Už to dlhšie nevydržím.

O štyri hodiny

Ach, ďakujem, ďakujem, ďakujem za ten dážď.

Nebo sa otvorilo a z oblakov sa začali liať obrovské prúdy vody. Padali mi na hlavu. Vlasy som mala okamžite prilepené na tvári.

Spomenula som si, ako sa plače.

Rozbehla som sa po ceste smerom do lesov a vzlykala. Zlaté balerínky sa mi kĺzali na blate. Nebo pretínali blesky a okolo mňa udierali hromy.

Môj krik sa v tej búrke utopil.

Našťastie v okolí nebol nikto, kto by ma počul. Všetky okná boli zatvorené. Grilovačky vytopené. Dážď zahnal všetkých dnu, ja som bola na tej čistinke sama a vrieskala som na nebesá.

Vrieskala som od strachu.

Vrieskala som, pretože som nemohla uveriť, že sa mi to znova stalo.

Vrieskala som, pretože vreskot ma ohrozuje na živote menej ako to, čo by som najradšej urobila.

Tričko som mala prilepené k telu, džínsy ťažké od vody. Bežala som a potáčala sa blatom. Cítila som sa, akoby mi niekto rozkrojil srdce na dve polovice a všetko, čo ma kedy

zabolelo, odtiaľ v tú chvíľu vytekalo, a ja som za sebou nechávala slimačiu stopu. Musím sa hýbať. Musím utekať.

Utekala som pred sebou.

Utekala som pred tým, čo som chcela urobiť.

Bežala som a bežala dolu malou cestičkou pomedzi stromy, strácala som rovnováhu. Musela som utekať. Musela som sa hýbať. Až kým...

Kým som neprišla navrch jedného z útesov.

Tam som zastala.

Zráz bol dosť príkry. Prešla som do chôdze a priblížila sa k jeho okraju. Dážď nebol pod stromami taký prudký. Objala som kmeň jedného z dubov a myslela na veci, na ktoré by som myslieť nemala.

Tak veľmi som to chcela urobiť.

Tak veľmi som chcela, aby to celé skončilo.

A ani neviem, čo sa dialo potom, ani koľko času uplynulo, netuším ani, ako jednotlivé veci po sebe nasledovali, ale priepasť som stále videla pred sebou, stála som tam na jej okraji a plakala, zatiaľ čo som sa držala kmeňa stromu, ale potom... potom... ku mne v búrke podišlo niekoľko mužov v uniformách, vystierali ku mne ruky a na helmách im bubnovali kvapky vody.

A počula som ich povedať:

„Olive?“

3

Fajn, tak toto fakt nevyzeralo dobre.

Premýšľala som o všetkom, čo budem musieť vysvetliť:

- 1) rozbité sklo na skleníku tam, kde som vykopla okno;
- 2) krv v skleníku;
- 3) skutočnosť, že mama našla sklo, krv a ja som zmizla;
- 4) niekoľko očitých svedkov, ktorí videli dievča v zjavne čudnom stave pobiehajúce v búrke po vonku;
- 5) skutočnosť, že ma polícia našla stáť na okraji priepasti;
- 6) pretože mama volala na pohotovosť...

„Nechcela som sa zabiť,“ tvrdila som ošetrovateľovi. Telo mi prúdilo adrenalín z celej tej situácie, takže som bola schopná brániť sa. Musela som všetko vysvetliť, skôr ako sa vráti vyčerpanie a otupenosť – videla som, ako sa za mnou načahovali a vraveli: „*Uvidíme sa znova, Olive,*“ pričom vyzerali ako zloduchovia z Jamesa Bonda.

Vedľa mňa sedeli na plastových nemocničných sedačkách mama s otcom. Otec sa triasol a mama sa naťahovala dopredu, aby ma prerušila.

„V skleníku sme našli dosť veľa krvi,“ prerušila ma hystericky.

A kúsok zo mňa sa zasmial nad tým, ako malomeštiacky to znelo.

Ošetrovateľ mal na menovke *Jake* a mama ho zjavne veľmi nedorozumela. Vlastne nikto z nás, ak mám byť úprimná. „Možno by mi to mohla vysvetliť, Olive, čo myslíte?“ navrhol. Všimla som si, že si kukol na hodinky.

Vzdychla som si a pokrútila som hlavou. „Dobre,“ vzala som si slovo. „Takže, kopla som do bočnej strany skleníka a porezala si nohu. Ale nesnažila som sa...“ nevládala som pokračovať. Aspoň nie v prítomnosti mamy a otca.

Jake kývol hlavou smerom k našim. „Môžeme sa porozprávať v súkromí, ak chceš, Olive.“

Mama sa vzpriamila, a hoci z nej nesúhlas len tal sršal, povedala: „Ach, áno. Samozrejme. Olive, bude lepšie, ak odídeme?“

Nevedela som, ako sa v tejto nepríjemnej situácii zachovať. Vedela som však, že ak poviem áno, mama to vezme osobne, no v jej prítomnosti som nemohla povedať to, čo som povedať potrebovala.

Pozrela som sa jej do očí. „Možno len na chvíľu.“

Mama zažmurkala. Otec zašepkal: „Samozrejme, miláčik.“

Keď sa postavili, Jake sa postavil tiež.

„O chvíľu vás zavolám,“ uisťoval ich.

Nohy stoličiek sa so škripotom posúvali po dlážke a ja som sa celá nahrbila.

Znova sa to vracalo.

Hluk, ten neutíchajúci hluk vonkajšieho sveta, príchodu mojich sesterníc a bratrancov, hudby zaplňajúcej schodisko, ľudí, ktorí sa zabávajú, zatiaľ čo ja trpím.

Nemohla som ten hluk vystáť.

„Budeme hneď za dverami, Olive,“ odmerane povedal otec. Cítila som jeho hnev, vrel mu priamo pod kožou. Pokazila som mu narodeniny. Znova som pritiahla pozornosť na seba. On si však neprizná, že je nahnevaný. Ľuďom so samovražednými sklonmi predsa nemôžete povedať, že sa na nich hneváte, aj keby to bola pravda.

Niežeby som mala samovražedné úmysly.

A presne to som povedala Jakovi, keď sa za našimi zatorili dvere.

Ignoroval ma a začal sa hrabať v šuplíku, odkiaľ vytiahol dotazník. „Možno by si mohla najprv vyplniť tento dotazník.“

Očami som prechádzala po známym otázkach, ktoré ma vítali ako dávno strateného priateľa. Vyplňovala som ich pred každým nezmyselným terapeutickým sedením, ktoré som absolvovala v zime.

Cítili ste za posledné dva týždne radosť
alebo záujem o veci?

Vôbec nie

Počas niekoľkých dní

Asi počas polovice dní

Viac ako počas polovice dní

Takmer každý deň

Ako máte na také čosi vôbec odpovedať? Minulý týždeň som cítila VŠETKU radosť a VŠETOK záujem. Život bol ako umývadlo naplnené vodou, do ktorej som si mohla ponoriť tvár. Prešla som väčšinou skúšok, opila som sa tak, že mi bolo zle, bozkávala som sa s Rickom Macabym na žúrke v parku a zatiahla som ho do kríkov, aby sme sa mohli venovať aj čomusi viac ako bozkávaniu. Smiala som sa, tancovala, zabávala a ku každej chvíli som sa správala ako k citrónu, ktorý treba vyžmýkať do poslednej kvapky, a potom som dokonca zjedla aj citrónovú šupku – ďakujem veľmi pekne –, len aby som nemusela ísť spať. A tento týždeň? Tento týždeň som si skrývala hlavu pod dvomi prikrývkami, aby som nepočula zvuky okolitého sveta, a tak dlho som si zízala na vlastnú ruku, až som si nebola celkom istá, či je skutočná, alebo nie. A pred obomi týmito extrémami som sa správala pomerne obyčajne. Tak ako mám, dopekla, na niečo také odpovedať?

Zakrúžkovala som *pocas niekoľkých dní* a pokračovala som ďalej.

Mali ste problém so zaspávaním, spánkom alebo s tým, že ste spali pridlho?

Prečo tam nebola možnosť e) spala by som, keby sa všetci okolo unúvali ZAVRIEŤ HUBY A NECHALI MA SPAŤ?!

Na väčšinu otázok som odpovedala *niekoľko dní*, pretože som vedela, že ma to ochráni pred hospitalizáciou. Nemohla som sa predsa dať hospitalizovať niekomu, koho už len tá myšlienka nudí tak veľmi ako Jaka. Aké to asi musí

byť, pracovať ako psychoš na pohotovosti? Zdalo sa, akoby hodnotenie miery samovražednosti bolo rovnako nudné ako robiť kávu s mliekom v kaviarni. Podala som mu vyplnený dotazník a sledovala, ako si v hlave zratúva body pri jednotlivých odpovediach. Potom ho položil na stôl, ale skóre mi nepovedal, pretože to vám jednoducho nepovedia nikdy.

„Obávam sa, že nemáme toľko času, koľko by sme potrebovali,“ povedal Jake. „Čo keby sme si prešli aspoň tvoje predchádzajúce skúsenosti? Tvoja mama spomínala, že už si sa predtým párkrát cítila veľmi smutná. Čo takto...“

„Pozrite sa,“ prerušila som ho. „Nechcela som sem ísť. Nechcela som spôsobiť všetok tento rozruch. Som v pohode. Naozaj som. Teda, nie som. Očividne. Ale pokiaľ sa bojíte, že ma pošlete domov s nálepkou *nie je v obrození* a ja potom skočím pod autobus a vás budú vypočúvať, tak toho sa báť nemusíte.“

Jake si urobil poznámku k tomu, čo som práve povedala, pretože ak pred nimi spomeniete skákanie pod autobus, skrátka si to vždy zapíše. Aj keď im sľúbite, že pod žiadny autobus neskočíte.

„Ďakujem za ohľaduplnosť, Olive, ale je na mne, aby som sa obával o teba, nie opačne. Ja posúdim, či si v bezpečí.“

„Ale nevyzerá to tak.“

„A ako to teda vyzerá?“

A tak som Jakovi porozprávala, ako dnešok vlastne dokazoval, že sa mám dobre, pretože ak som sa držala za kmeň stromu, tak to bolo DOBRÉ znamenie. A že som tam bola vlastne iba preto, že som chcela *žiť*. A snažila som sa samu seba chrániť.

„Chcela som zomrieť,“ povedala som mu a v tom momente mi vyhrkli slzy. „Pretože som chcela umlčať všetok ten hluk, ale nechcela som umrieť navždy, ak to dáva zmysel. Chcela som zomrieť len... dočasne. Aby som si trochu oddýchla.“

Jake ku mne naklonil hlavu. „Chcela si *dočasne* umrieť?“

„Pozrite, viem, že to nie je možné,“ oborila som sa naňho. „Ale všade bol taký hluk a mama ma prinútila zísť dolu na grilovačku, pretože otec oslavoval narodeniny a obaja dokážu byť chápvaví len do určitého bodu a potom ich vytočím. A moje malé sesternice a bratrance stále jačali. Potom začalo pršať a my sme sa museli presunúť do obývačky, kde bolo zrazu príliš veľa ľudí, veľa hluku a hlava ma rozbolela tak... tak... že som sa rozbehla do záhrady a do skleníka. Len aby som bola v tichu.“

Jake prikyvoval, tak som pokračovala.

„A potom som bola počas búrky v skleníku a uvedomila som si, že to nie je celkom normálne, a tak som vybehla do záhrady a zrazu som mala pocit, akoby mi v hlave horelo a jačalo a akoby som ju mala plnú hmyzu a ten mi vybuchoval za očami...“ Z oka mi vyklzla ďalšia slza. „A vtedy som pochopila, že mi znova nie je dobre,“ zalapala som po dychu. „A nevedela som, či to zvládnem. A potom, no, nie som si celkom istá, čo sa stalo, ale na zemi bolo sklo, porozala som si nohu a zbadala som veľkú črepinu, na ktorú som sa uprene pozerala a premýšľala som, ako veľmi chcem, aby to všetko skončilo...“ vtedy som sa už naplno rozplakala. „A myslela som...“

Jake sa naklonil ku mne a zrazu pôsobil najmenej znu-dene za posledných pätnásť minút, odkedy som sa s ním